



**PROGRAM RADA
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE
ZA 2022. GODINU**

Sarajevo, oktobra 2021. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	3
2.	STRATEŠKI OKVIR I OSNOVNI CILJEVI U 2022. GODINI	5
3.	KRATKI OSVRT NA PREGLED STANJA NA TRŽIŠTU RADA U FEDERACIJI BIH U 2021. GODINI.....	7
3.1.	KRATKI PREGLED AKTIVNOSTI FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE U 2021. GODINI	9
4.	SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA	10
4.1.	SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE MATERIJALNE I SOCIJALNE SIGURNOSTI I ZA REALIZACIJU PROGRAMA ZBRINJAVANJA NEZAPOSLENIH OSOBA.....	10
5.	RJEŠAVANJE U DRUGOSTEPENOM POSTUPKU.....	11
6.	PRIMJENA MEĐUNARODNIH SPORAZUMA/UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU.....	11
7.	SREDSTVA ZA FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM	11
8.	AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA.....	12
8.1.	PROGRAMI SUFINANSIRANJA ZAPOSŁJAVANJA, SAMOZAPOSŁJAVANJA I OBUKE.....	13
8.2.	PODRŠKA RAZVOJU POSREDOVANJA U ZAPOSŁJAVANJU I PRIPREMA ZA RAD	14
8.3.	ZAJEDNIČKI PROGRAMI SA DRUGIM ORGANIZACIJAMA I INSTITUCIJAMA	14
8.4.	PROJEKAT PODRŠKE ZAPOSŁJAVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI.....	15
9.	ANALIZA TRŽIŠTA RADA U FEDERACIJI BIH	16
10.	MONITORING I EVALUACIJA	16
11.	ZAPOSŁJAVANJE STRANACA.....	17
12.	JAČANJE KAPACITETA I STRUČNO USAVRŠAVANJE LJUDSKIH POTENCIJALA U FEDERALNOM ZAVODU ZA ZAPOSŁJAVANJE I KANTONALNIM SLUŽBAMA ZA ZAPOSŁJAVANJE	17
13.	JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM (JIS)	18
14.	SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA.....	19
15.	UPRAVNI ODBOR	19
16.	KOORDINACIJA RADA KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE.....	19
17.	INFORMISANJE I ODNOSI S JAVNOŠĆU.....	20

1. UVOD

Federalni zavod za zapošljavanje je osnovan u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08) radi zadovoljavanja potreba u oblasti zapošljavanja, te praćenja kretanja na tržištu rada.

U skladu s pomenutim zakonom, Federalni zavod za zapošljavanje je, između ostalog, nadležan da:

- predlaže i prati mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba;
- osigurava i prati provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije BiH i o tome obavještava nadležna tijela Federacije BiH;
- upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti;
- koordinira, usklađuje i prati rad službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH;
- pruža pomoć u realizovanju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlene osobe i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima;
- objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti;
- prati provođenje međunarodnih ugovora i sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja koji se odnose na Federaciju BiH;
- odobrava zapošljavanje stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalne službe za zapošljavanje, u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj 8/99);
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i aktima Federalnog zavoda za zapošljavanje i konvencijama i preporukama MOR-a koje se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike.

Organi Federalnog zavoda su: Upravni odbor i direktor.

Radom Federalnog zavoda za zapošljavanje upravlja Upravni odbor sastavljen od sedam (7) članova koje imenuje i razrješava Vlade Federacije BiH. Upravni odbor za svoj rad odgovara Vladi Federacije BiH.

Direktor Federalnog zavoda za zapošljavanje, kojeg također imenuje i razrješava Vlada Federacije BiH, organizuje i rukovodi radom Federalnog zavoda za zapošljavanje i odgovoran je za zakonitost rada Federalnog zavoda za zapošljavanje. Direktor Federalnog zavoda za zapošljavanje predstavlja i zastupa Federalni zavod za zapošljavanje i za svoj rad odgovara Vladi Federacije BiH i Upravnom odboru.

Programom rada za 2022. godinu Federalni zavod za zapošljavanje projicira svoje djelovanje kroz utvrđivanje ciljeva i aktivnosti koje će realizirati u skladu sa Zakonom i relevantnim strateškim dokumentima. U njihovoj realizaciji će se koristiti raspoloživi resursi, samostalno ili u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje, kao i sa domaćim institucijama i nevladinim organizacijama, te

međunarodnim organizacijama i projektima. Programske aktivnosti za 2022. godinu Federalni zavod za zapošljavanje utvrđuje na osnovu zakonskih nadležnosti ali i ostalih relevantnih dokumenata strateškog formata i realizacija istih će biti uvjetovana razvojem situacije uzrokovane pandemijom COVID-19, kao i raspoloživim finansijskim sredstvima i drugim kapacitetima.

U cilju poboljšanja uvjeta i ublažavanja negativnih uticaja na tržištu rada u Federaciji BiH, prije svega radi poboljšanja zapošljivosti nezaposlenih osoba, poticanja potražnje za radnom snagom, jačanje partnerstva na tržištu rada, realizirat će se mjere koje će dati doprinos u ekonomskom osnaživanju stanovništva i razvoju ljudskih resursa i pružanju podrške poslovnim subjektima u zapošljavanju.

U skladu sa politikom kvaliteta definirane su misija i vizija Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Misija Federalnog zavoda za zapošljavanje da: provodi utvrđenu politiku i mjere radi povećanja efikasnosti tržišta rada, obezbjeđuje odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama, kreira i realizira programe i mjere aktivne politike zapošljavanja, te informiše sve zainteresirane o stanju u oblasti zapošljavanja.

Vizija Federalnog zavoda za zapošljavanje je da svojim programima i mjerama aktivne politike zapošljavanja doprinese rastu stope zaposlenosti i da obezbijedi odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama.

Obezbijeđenje sredstava za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama, te priprema i provođenje adekvatnih programa i mjera aktivne politike zapošljavanja, s posebnim naglaskom na bržoj integraciji nezaposlenih osoba na tržište rada, naročito mladih, žena, starijih od 40 godina, dugotrajno nezaposlenih i ostalih posebnih kategorija nezaposlenih, ostaju prioritetni zadatak, u skladu sa zakonskim nadležnostima, strateškim dokumentima, misijom i vizijom.

U ovom kontekstu, Federalni zavod za zapošljavanje će nastaviti saradnju sa kantonalnim službama za zapošljavanje u izradi i realizaciji programa od interesa za Federaciju BiH, ali će, također, navedene aktivnosti realizirati i u saradnji sa ostalim partnerima na tržištu rada kroz udruživanje kapaciteta kako bi se osigurao veći obuhvat nezaposlenih osoba i unaprijedio kapacitet javnih službi za zapošljavanje.

Kao i do sada, Federalni zavod za zapošljavanje će, u okviru zakonskih nadležnosti, aktivno učestvovati u procesu izrade nacrtu i prijedloga međunarodnih sporazuma i ugovora o socijalnom osiguranju i zapošljavanju, zakona i drugih propisa relevantnih za oblast zapošljavanja.

U okviru programa i mjera aktivne politike zapošljavanja fokus će biti pružanje podrške u zapošljavanju radne snage kod poslodavaca, pružanje podrške u samozapošljavanju nezaposlenih osoba i razvoju poduzetništva, pružanju podrške nezaposlenim osobama kroz poboljšanje zapošljivosti tj. obuku (pripremu za rad, stručno osposobljavanje i usavršavanje za potrebe tržišta rada ili konkretno radno mjesto), kao i pružanje odgovarajućih informacija za nezaposlene osobe i poslodavce. Ovim mjerama će se nastojati pomoći nezaposlenim osobama da lakše prevaziđu probleme i novonastale promjene na tržištu rada.

Izrazi u ovom dokumentu koji su napisani u jednom gramatičkom rodu odnose se podjednako na muški i ženski rod.

2. STRATEŠKI OKVIR I OSNOVNI CILJEVI U 2022. GODINI

Strateški okvir za izradu Programa rada Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2022. godinu u najznačajnijem dijelu zasnovan je na Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08).

U analizi strateškog okvira korišteni su i ostali raspoloživi i relevantni dokumenti (strateški dokumenti, zakonski i podzakonski akti) čiji se opći i/ili specifični strateški ciljevi i odredbe odnose na oblast zapošljavanja i djelovanje Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Prilikom izrade Programa rada Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2022. godinu korištena je zakonska regulativa kao i ostali dokumenti kako slijedi:

- Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08);
- Zakon o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj: 111/12);
- Zakon o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj: 88/15);
- Zakon o budžetima u Federaciji BiH (Službene novine Federacije BiH, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18);
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Službene novine Federacije BiH, broj: 9/10) ;
- Međunarodni ugovori i sporazumi o socijalnom osiguranju;
- Statut Federalnog zavoda za zapošljavanje (Službene novine Federacije BiH, br. 27/06, 10/16);
- Pravilnik o evidencijama u oblasti zapošljavanja („Službene novine Federacije BiH“, broj: 74/18);
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18);
- Strategija jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje;
- Strategija komuniciranja Federalnog zavoda za zapošljavanje 2021. - 2025;
- Akcioni plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za borbu protiv korupcije;
- Plan integriteta Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Procesu planiranja i pripreme Programa rada za 2022. godinu doprinijelo je učešće Federalnog zavoda na zapošljavanje u pripremi Strategije razvoja Federacije BiH 2021-2027 (u dijelu koji se odnosi na tržište rada i cilj: Prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj - Smanjivanje neaktivnosti i nezaposlenosti), kao i Strategije zapošljavanja Federacije BiH 2021-2027, a koje će definirati strateški okvir za djelovanje u oblasti tržišta rada.

Prilikom pripreme ovog dokumenta kao podloga su korišteni osnovni poslovni procesi, a ujedno su analizirani procesi, aktivnosti, rizici i ključni elementi okruženja u kontekstu snaga, slabosti, prilika i prijetnji, kao i bitni vanjski faktori koji utiču na organizaciju, resurse i rezultate.

Ovim dokumentom utvrđeni su ključni prioriteti, pravci djelovanja tj. ciljevi u skladu sa nadležnostima i zadacima utvrđenim zakonom i strateškim dokumentima, i to kako slijedi:

R.br.	Cilj
1.	Unaprijediti programe/mjere APZ u cilju efikasne integracije nezaposlenih osoba na tržištu rada
2.	Unaprijediti programe saradnje u cilju povlačenja sredstava iz međunarodnih fondova i udruživanja sredstava sa drugim organizacijama i institucijama
3.	Osigurati blagovremeno ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba
4.	Pravovremeno rješavati o pravima po osnovu nezaposlenosti
5.	Pravovremeno izdavati odobrenja za radne dozvole stranim državljanima
6.	Pravovremeno prikupljati podataka o periodima osiguranja u Federaciji BiH i inostranstvu i ostvarenoj novčanoj naknadi u skladu s međunarodnim ugovorima i sporazumima o socijalnom osiguranju
7.	Održavati – unaprijediti sistem planiranja i izvještavanja o poslovanju Federalnog zavoda za zapošljavanje
8.	Razvijeno funkcionalno i operabilno informaciono rješenje za Federalni zavoda za zapošljavanje i kantonalne službe za zapošljavanje za pohranu podataka iz evidencija u oblasti zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i njihovu dalju obradu i izvještavanje
9.	Izgradnja reputacijskog kapitala

Izražene demografske promjene, evidentne migracije većeg obima, starenje stanovništva, uticaj negativnih ekonomskih kretanja u svijetu, spori rast zaposlenosti, kao posljedice pandemije COVID-19, te tehnološke promjene, „rad na crno“, visok udio nekvalifikovanih osoba u radnoj snazi i udio neaktivnih u radno sposobnom stanovništvu, a posebno neriješena pitanja vezana za poresku politiku, predstavljat će izazov u narednom periodu za privredni sektor, javne službe za zapošljavanje, ali i za cijelu Bosnu i Hercegovinu.

Adekvatan odgovor na navedene izazove i pravovremeno djelovanje, naročito na tržištu rada, moguće je jedino kroz multidisciplinarni pristup i sinergijsko delovanje uz optimalno korištenje resursa svih relevantnih sudionika koji mogu doprinijeti poboljšanju ekonomskog stanja, provođenje reformi u zakonskom okviru koji utiče na tržište rada, ali i poboljšanje drugih društvenih prilika koje utiču na tržište rada.

Naredni period sigurno će obilježiti snažna borba za stabilizaciju ekonomskih prilika, s velikim uticajem na tržište rada, te će i planirane aktivnosti, tj. realizacija navedenih ciljeva zavisiti od razvoja epidemiološke situacije i zahtjevat će korištenje svih raspoloživih resursa i mjera.

3. KRATKI OSVRT NA PREGLED STANJA NA TRŽIŠTU RADA U FEDERACIJI BiH U 2021. GODINI

U prvoj polovini 2021. godine bilježi se blagi porast broja zaposlenih i smanjenje broja nezaposlenih osoba, čime je prekinut negativni trend na tržištu rada uzrokovan pandemijom COVID-19.

Broj zaposlenih u Federaciji BiH u junu 2021. godine (526.919), prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, veći je u odnosu na prosjek 2020. godine (520.162) za 6.757 osoba, tj. 1,3%.

Broj nezaposlenih osoba na evidencijama službi za zapošljavanje u Federaciji BiH je u junu 2021. godine (311.389) smanjen je za 10.192 osoba ili 3,2% u odnosu na prosjek broja nezaposlenih iz 2020. godine (321.581).

Također, u junu 2021. godine, na evidencijama službi za zapošljavanje u Federaciji BiH je bilo 11.518 korisnika novčane naknade što je u odnosu na prosjek iz 2020. godine (14.620) smanjenje za 21%.

U prvih šest mjeseci 2021. godine, s evidencije službi za zapošljavanje u Federaciji BiH zbog zaposlenja je brisano 44.509 osoba, dok su se u istom periodu na evidenciju službi za zapošljavanje u Federaciji BiH zbog prekida radnog odnosa prijavile 27.303 osobe.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u junu 2021. godine u Federaciji BiH prosječna neto plaća iznosila je 999 KM, što je prema nominalnim indeksima za 4,5% više u odnosu na prosjek iz 2020. godine. Najveća prosječna neto plaća zabilježena je u finansijskim djelatnostima i djelatnosti osiguranja u iznosu od 1.895 KM koja je u junu 2021. u odnosu na prosjek iz 2020. godine veća za 14,5%. Vrijedi istaći i da je u djelatnosti prerađivačke industrije u istom period zabilježena neto plaća od 737 KM s povećanjem od 6,3%.

Prema podacima Centralne banke BiH, direktne strane investicije u 2020. godini dosegle su iznos od 625,6 miliona KM, što je manje za 7,5% u odnosu na 2019. godinu, kao direktna posljedica pandemije COVID-19. Međutim, prema preliminarnim podacima Centralne banke BiH u okviru platnog bilansa, direktne strane investicije u prvom kvartalu 2021. godine iznosile su 271,8 miliona KM, što je za 14,6% više u odnosu na iznos iz prvog kvartala 2020 godine, kada su one iznosile 237,2 miliona KM.

prema podacima Agencije za statistiku BiH, industrijska proizvodnja u junu 2021. godine u Bosni i Hercegovini, u poređenju sa junom 2020. godine, bilježi rast od 18% kao rezultat ekonomskog oporavka globalnog tržišta nakon popuštanja mjera u borbi protiv pandemije COVID-19, a što je svakako uticalo i na stanje na tržištu rada. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u junu 2021. godine, u odnosu na juni 2020. godine, industrijska proizvodnja u Federaciji BiH, kalendarski prilagođena, veća je za 15,4%.

Prema podacima Vanjskotrgovinske komore, u periodu januar - juni 2021. godine izvoz Bosne i Hercegovine je iznosio 6,4 milijarde KM, što je za 31,1% više nego u istom periodu 2020. godine, dok je uvoz iznosio 9,6 milijardi KM, što je za 19,8% više nego u prvih šest mjeseci 2020. Pokrivenost uvoza izvozom je iznosila 67,5%.

Demografska struktura ukazuje na ubrzano starenje stanovništva i pad nataliteta, kao i značajan udio neaktivnih i nekvalifikovanih osoba u radno sposobnom stanovništvu. Poseban problem predstavlja izražena migracija kvalifikovane radne snage, naročito mladih, u zemlje Evropske unije. Istovremeno, već duži vremenski

period smanjuje se broj učenika i studenata. Pored toga, na evidencijama javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH prisutan je veliki broj osoba bez kvalifikacija (29% od ukupnog broja nezaposlenih osoba) kojima su šanse za kvalitetnu integraciju na tržište rada bez institucionalne podrške veoma male. Žene čine 59%, a mladi 24% od ukupnog broja nezaposlenih u Federaciji BiH.

Potražnja za radnom snagom je generalno smanjena u odnosu na period prije pandemije, iako je u 2021. godini nešto bolja situacija u odnosu na 2020. godinu. Međutim, dio oglašanih slobodnih radnih mjesta se otežano popunjava, zbog nedostatka određenih profila zanimanja na širem području, odnosno zbog nepodudarnosti ponude i potražnje na tržištu rada s aspekta zanimanja, stručnih kompetencija i regionalnog područja. Navedeno ukazuje na strukturnu nezaposlenost, ali i na činjenicu da je potrebno sistemski pristupiti jačanju i unapređenju srednjeg stručnog i visokog obrazovanja, te kvalitetnom uređivanju evidencija u oblasti zapošljavanja.

Neusklađenost obrazovne politike i potreba na tržištu uzrokuje potrebu za sufinansiranjem brze pripreme za rad, obuke, stručnog osposobljavanja i usavršavanja nezaposlenih osoba na radnom mjestu radi sticanja neophodnih znanja i vještina. Međutim, smatramo da bi se kontinuiranim usklađivanjem obrazovnog procesa sa potrebama poslodavaca ovakva situacija prevenirala i postigao napredak.

Uz adekvatne podsticajne mjere, realno je očekivati da će sistemski reformski procesi vezani za poresku politiku, olakšavanje poslovanja, razvoj preduzetništva, doprinijeti ukupnom poboljšanju stanja na tržištu rada, a što je i sugerisano kroz formalne zahtjeve poslodavaca i brojne međunarodne projekte.

Aktivnosti na realizaciji programskih zadataka i ciljeva, između ostalog temeljenih i na analizi kretanja na tržištu rada, ostvarivat će se u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje i drugim partnerima na zakonitom, nediskriminirajućem, stručnom, socijalno i rodno osjetljivom i efektivnom provođenju politike zapošljavanja.

3.1. KRATKI PREGLED AKTIVNOSTI FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE U 2021. GODINI

U 2021. godini bilježi se blagi oporavak na tržištu rada od posljedica uzrokovanih pandemijom COVID-19 uz blagi porast broja zaposlenih i smanjenje broja nezaposlenih osoba. U junu 2021. godine je na evidencijama službi za zapošljavanje u Federaciji BiH bilo 11.518 korisnika novčane naknade što je u odnosu na prosjek iz 2020. godine (14.620) smanjenje za 21% i ukazuje na poboljšanje stanja. S tim u vezi Federalni zavod za zapošljavanje je prioritetno osigurao nedostajuća sredstva službama za zapošljavanje za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba i uz saglasnost Federalnog ministarstva rada i socijalne politike do kraja juna 2021. godine isplatio nedostajuća sredstva za ovu svrhu u iznosu od 5.813.011 KM. Također, u 2021. godini, Federalni zavod za zapošljavanje je iz vlastitih sredstava realizirao programe aktivne politike zapošljavanja čija je implementacija započela u ranijem periodu, ali i nove programe za poticanje zapošljavanja kod poslodavaca, podsticanje samozapošljavanja i obuke pažljivo prateći trendove i donoseći blagovremene odluke o realizaciji ovih programa. Programi čija je realizacija započeta u 2021. godini, kao i prethodnih godina, imali su obilježje posebne rodne i socijalne osjetljivosti i bili fokusirani na mlade, žene, dugotrajno nezaposlene i ostale teže zapošljive kategorije nezaposlenih osoba, s ciljem jačanja njihove konkurentnosti na tržištu rada, te brže integracije na tržištu rada i sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti. I pored poteškoća zbog pandemije, u okviru programa i mjera započetih u 2021. godini do sredine trećeg kvartala potpisani su ugovori vrijednosti više od 26.000.000 KM kojima je obuhvaćeno skoro 5.500 osoba, s tim da proces ugovaranja za 2020/2021 nije završen, te će ovaj broj biti veći. Federalni zavod za zapošljavanje je također osigurao sredstva za realizaciju projekata sufinansiranja zapošljavanja asistentskog kadra u osnovnim i srednjim školama, kao i na javnim univerzitetima u Federaciji BiH i ustanovama socijalne zaštite, te djece šehida i poginulih boraca. U okviru programa sufinansiranja zajedničkih projekata sa drugim organizacijama i institucijama realizirani su specifični projekti kroz udruživanje sredstava sa privrednim komorama, općinama, međunarodnim organizacijama i obrazovnim ustanovama i to za obuku i zapošljavanje nezaposlenih osoba u oblasti građevinarstva, obrade drveta i metala i dr. Aplicirano je i na više javnih poziva u sklopu IPA instrumenta u saradnji sa različitim partnerima u ovoj oblasti. U pravilu najmanje jednom mjesečno su održavane sjednice Upravnog odbora na kojima su razmatrane tekuće aktivnosti i donošene odluke u vezi poslovanja Federalnog zavoda za zapošljavanje. U okviru zakonske nadležnosti praćenja, usklađivanja i koordinacije rada kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba u Federaciji BiH, također u pravilu jednom mjesečno su organizovani sastanci direktora javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH na kojima su razmatrana i usaglašavana aktualna pitanja. Blagovremeno se izrađuju i nadležnim institucijama na dalje postupanje dostavljaju svi finansijski i programsko-planski dokumenti rada kao i izvještaji: Finansijski plan i Odluka o izvršavanju finansijskog plana; Kvartalni, polugodišnji i godišnji finansijski izvještaji; Izvještaj o izvršavanju Finansijskog plana i poslovanju; Plan javnih nabavki; Kvartalni i godišnji izvještaj o izdatim radnim dozvolama; Godišnji izvještaj o FUK-u; Program rada i Izvještaj o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje. Cjelovit pregled ostvarenih aktivnosti u 2021. godini bit će prezentiran u Izvještaju o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2021. godinu.

4. SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA

U skladu s nadležnostima utvrđenim Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje, između ostalog, predlaže mjere za unapređenje socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, usklađuje i koordinira rad kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH.

Broj nezaposlenih osoba - korisnika novčane naknade i zdravstvenog osiguranja se postepeno smanjuje, međutim, situacija u vezi pandemije korona virusa SARS CoV-2 je još uvijek neizvjesna. U tom kontekstu za 2022. godinu, iako u manjem obimu u odnosu na 2021. godinu, planirano je izdvajanje znatnog iznosa sredstava za ove namjene.

Također, važno je istaći da postojeći način reguliranja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba u Federaciji BiH, posebno imajući u vidu zakonske i druge odredbe koje se odnose na evidentiranje nezaposlenih osoba, predstavlja neefikasan, opterećujući i jedinstven primjer u oblasti zapošljavanja u Evropi.

To za javne službe za zapošljavanje predstavlja otežavajuću okolnost u finansijskom i u operativnom smislu, jer ih onemogućava da kvalitetno obavljaju poslove savjetovanja, posredovanja i aktivne politike zapošljavanja općenito.

Istovremeno, važno je naglasiti da se po osnovu statusa nezaposlene osobe ostvaruju ova i druga prava, što utiče na stvaranje nerealne slika o nezaposlenosti, a na što ukazuje veliki nesrazmjer između anketne i registrirane stope nezaposlenosti i upućuje na potrebu izmještanje administriranja i finansiranja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba iz javnih službi za zapošljavanje i dodatnog uređenja propisa u oblasti zapošljavanja.

Činjenica je da javne službe za zapošljavanje u Federaciji BiH imaju obaveze po osnovu socijalne i materijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, međutim u postojećim okolnostima taj aspekt djelovanja u znatnom omjeru potiskuje i onemogućava razvojnu funkciju, tj. realizaciju aktivne politike zapošljavanja i jačanje funkcije posredovanja u zapošljavanju.

4.1. SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE MATERIJALNE I SOCIJALNE SIGURNOSTI I ZA REALIZACIJU PROGRAMA ZBRINJAVANJA NEZAPOSLENIH OSOBA

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba utvrđeno je da se sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje usmjeravaju za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i za realizaciju programa za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba.

Ukoliko se utvrdi da kantonalna služba za zapošljavanje nije u mogućnosti da iz vlastitih prihoda obezbijedi ta sredstva, Federalni zavod za zapošljavanje, po odobrenju resornog ministarstva, doznačava kantonalnoj službi za zapošljavanje utvrđeni iznos nedostajućih sredstava. Budući da se, na osnovu dosadašnjih pokazatelja, očekuje da sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti u određenim kantonalnim službama za zapošljavanje neće biti dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova, Federalni zavod za zapošljavanje će, u

skladu s utvrđenim kriterijima i raspoloživim planiranim finansijskim sredstvima, a nakon odobrenja Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, izvršiti uplatu nedostajućih sredstava tim kantonalnim službama za zapošljavanje.

Također, u skladu sa *Programom mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba koje su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturisanja i privatizacije preduzeća ostale ili ostaju bez posla* („Službene novine Federacije BiH“, broj 5/07) i Operativnim programom za realizaciju Programa mjera u planskoj godini, ova pozicija se uvećava za dodatnih 20% od ukupno planiranih prihoda po osnovu doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

Za ove namjene, na osnovu projekcija službi za zapošljavanje, u 2022. godini planirana su sredstva u iznosu od 15.000.000 KM.

5. RJEŠAVANJE U DRUGOSTEPENOM POSTUPKU

U skladu sa članom 35 Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje rješava po žalbama izjavljenim protiv rješenja kantonalnih službi za zapošljavanje kojima je odlučeno o pravima po osnovu nezaposlenosti. Očekuje se da će u 2022. godini svi predmeti biti urađeni blagovremeno u skladu sa zakonskim rokovima i dosadašnjom praksom.

6. PRIMJENA MEĐUNARODNIH SPORAZUMA/UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU

U skladu sa sporazumima o socijalnom osiguranju, Federalni zavod za zapošljavanje, kao organ nadležan za provođenje pravnih propisa kojima je regulirana oblast materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, prima zahtjeve za izdavanje uvjerenja o stažu osiguranja i korištenju novčane naknade po osnovu nezaposlenosti. Navedeni zahtjevi se primaju na propisanim obrascima u skladu sa operativnim protokolima ili administrativnim sporazumima za provođenje ugovora o socijalnom osiguranju, zaključenim između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, SR Jugoslavije i Republike Slovenije. Procjenjuje se da će u 2022. godini svi zahtjevi u ovom segmentu rada biti urađeni blagovremeno i pored činjenice da su intenzivirane radne migracije državljana BiH u inostranstvo.

7. SREDSTVA ZA FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM

U skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10) Federalni zavod za zapošljavanje izdvaja iznos od 10% od sredstava planiranih Finansijskim planom za aktivnu politiku zapošljavanja u tekućoj godini, a koja uplaćuje Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom (koji provodi politiku razvoja i unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, finansira i sufinansira programe razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnih radionica, vrši isplate novčanih nadoknada i stimulansa, vrši druge poslove, finansira i sufinansira programe za održavanje zaposlenosti osoba sa invaliditetom). U 2022. godini za tu namjenu planirana su sredstva u iznosu od 1.778.328 KM.

8. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA

Federalni zavod za zapošljavanje će i u 2022. godini, nakon što se osiguraju potrebna sredstva za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, svoje primarne aktivnosti usmjeravati u razvoj aktivne politike zapošljavanja, u skladu sa potrebama tržišta rada, a koje će se realizirati u saradnji s kantonalnim službama za zapošljavanje i drugim institucijama i organizacijama.

Aktivnom politikom zapošljavanja se uobičajeno definiraju intervencije na tržištu rada usmjerene u integraciju nezaposlenih osoba i njihovo zapošljavanje.

Federalni zavod za zapošljavanje u 2022. godini planira usvojiti programe aktivne politike zapošljavanja, i to: Program sufinansiranja zapošljavanja 2022, Program sufinansiranja samozapošljavanja Start up 2022 i Program obuka i rad 2022 (u daljem tekstu: Programi). Također, u partnerstvu sa Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva realizirat će se program sufinansiranja (samo)zapošljavanja u oblasti poljoprivrede, a uz podršku Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH planirana je realizacija programa sufinansiranja (samo)zapošljavanja Romi.

Programi se odnose na podršku nezaposlenim osobama u pronalaženju zaposlenja, obuku/pripremu za rad, poticaje zapošljavanju i samozapošljavanju (Start up).

Postojeći programi će se po potrebi unapređivati, a novi razvijati, u skladu sa zakonskim propisima te uspješnim rezultatima koji su se pokazali kao primjeri dobre prakse. Programima će se omogućiti jednak pristup za sve na tržištu rada i promovisati rodna ravnopravnost i inkluzivnost, a bit će usklađeni sa okvirnim strateškim dokumentima u oblasti rada i zapošljavanja, te principima gender odgovornog budžetiranja. Cilj je pružiti podršku nezaposlenim osobama, ali i poslodavcima, da lakše prevaziđu probleme i novonastale snažne promjene na tržištu rada i poslovanju.

Također, uspostavljanjem partnerstava sa domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama, provodit će se i mjere koje odgovarajućim aktima i dokumentima utvrde Vijeće ministara BiH i Vlada Federacije BiH, a koje su usmjerene na poboljšanje uvjeta na tržištu rada i povećanje zaposlenosti u Federaciji BiH.

Planirano je da u 2022. godini programima aktivne politike zapošljavanja bude obuhvaćeno 14.650 nezaposlenih osoba.

Radi efikasnog provođenja mjera aktivne politike zapošljavanja i kvalitetnog usaglašavanja ponude i potražnje na tržištu rada, a s obzirom na finansijske mogućnosti, eventualne grantove ili iskazanu zainteresiranost partnera i ciljnih grupa, pojedinačne mjere, programi i projekti, ali i broj nezaposlenih koji će biti obuhvaćen tim mjerama, iskazan u ovom programu, kao i druge aktivnosti, prema potrebi, usklađivat će se izmjenama i dopunama programā i/ili Finansijskog plana za 2022. godinu.

8.1. PROGRAMI SUFINANSIRANJA ZAPOSŁJAVANJA, SAMOZAPOSŁJAVANJA I OBUKE

Cilj:	Pružiti podršku za 14.000 osoba sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH sa posebnom rodnom i socijalnom osjetljivošću radi jačanja njihove konkurentnosti i brže integracije na tržištu rada, sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti, te stvaranja uslova za sticanje prvog radnog iskustva, samozapošljavanje, tj. registraciju/pokretanje samostalne djelatnosti/privrednog društva
Planirane aktivnosti:	- Sufinansiranje zapošljavanja kod poznatog poslodavaca - Sufinansiranje samozapošljavanja kroz pokretanje Start up biznisa - Sufinansiranje obuke uz zapošljavanje - Sufinansiranje društveno korisnog rada
Ciljne grupe:	- Mladi - Žene - Osobe dobi preko 40 godina - Dugotrajno nezaposlene osobe (prijavljene na evidenciju 12 i više mjeseci) - Osobe nižih kvalifikacija ili bez kvalifikacija - Osobe s invaliditetom - Djeca i supružnici osoba s invaliditetom od 60% i više - Demobilisani borci i djeca nezaposlenih demobilisanih boraca - Članovi porodica šehida/poginulih branilaca - Članovi domaćinstva u kojem ni jedan član nije zaposlen - Romi - Poljoprivrednici - Samohrani roditelji, staratelji i hranitelji i njihova djeca, roditelji djeteta sa posebnim potrebama i roditelji teško bolesne djece, bivši štíćenici doma za nezbrinutu djecu - Žrtve nasilja, civilne žrtve rata, liječeni ovisnici i dr.
Finansiranje:	Za realizaciju programa u 2022. godini planirana su sredstva u iznosu od 94.613.814 KM. Dio sredstava u procijenjenom iznosu od 30.500.000 KM se odnosi na prenesene obaveze po osnovu mjera aktivne politike zapošljavanja čija je realizacija započela prethodnih godina i koje dospijevaju na naplatu u 2022. godini, a 64.113.814 KM se odnosi na nove programe iz 2022. godine.
Partneri u realizaciji:	Kantonalne službe za zapošljavanje, poslodavci, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH i drugi zainteresirani subjekti

8.2. PODRŠKA RAZVOJU POSREDOVANJA U ZAPOSŁJAVANJU I PRIPREMA ZA RAD

Posredovanjem u zapošljavanju smatraju se sve aktivnosti i mjere poduzete u svrhu povezivanja nezaposlene osobe koja traži zaposlenje, kao i zaposlene osobe koja traži promjenu zaposlenja, s poslodavcem kojem je potreban zaposlenik, radi zadovoljavanja poslovnih potreba. Posredovanje u zapošljavanju u Federaciji BiH nadležnost je kantonalnih službi za zapošljavanje.

Federalni zavod za zapošljavanje će i u 2022. godini nastaviti koordinaciju do sada uspostavljenih mehanizama i dobrih praksi u radu kantonalnih službi za zapošljavanje, te pružati pomoć u uvođenju prilagođenih modela rada u službama za zapošljavanje, sa posebnim fokusom na unapređenju savjetodavnog rada i posredovanja u zapošljavanju.

Također, nastaviti će se pružati podrška kantonalnim službama za zapošljavanje u implementaciji Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja.

U 2022. godini bit će organizirane obuke zaposlenika (neposredno i online), utemeljene na rezultatima Analize potreba za obukom (TNA). Također, u saradnji sa Međunarodnom organizacijom rada (MOR) nastaviti će se sa razvojem web portala za potrebe karijernog usmjeravanja, kao i internog portala za potrebe edukacije zaposlenika Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje.

8.3. ZAJEDNIČKI PROGRAMI SA DRUGIM ORGANIZACIJAMA I INSTITUCIJAMA

U okviru pozicije Zajednički projekti s drugim organizacijama i institucijama Federalni zavod za zapošljavanje će nastaviti saradnju na projektima s drugim organizacijama i institucijama, naročito u okviru realizacije Programa sufinansiranja zajedničkih projekata sa drugim organizacijama i institucijama.

Ovim projektima će se poticati zapošljavanje, obuka kao i specifični projekti sufinansiranja zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za djecu s poteškoćama u razvoju, zapošljavanja asistenata i stručnih saradnika u nastavi na javnim univerzitetima, zapošljavanja osoba za potrebe ustanova iz oblasti socijalne zaštite kao i zapošljavanja i samozapošljavanja djece šehida i poginulih boraca. Također, Federalni zavod za zapošljavanje će, uskladu s prilikama, učestvovati u međunarodnim pozivima u razvojnim projektima iz sredstava predpristupne pomoći EU (IPA) kojima se razvijaju i jačaju kapaciteti javnih službi za zapošljavanje i mjere aktivne politike, te ostvariti saradnju za učešće u projektima kojima se potiče zapošljavanje i razvijanje kompetencija nezaposlenih osoba u oblasti turizma, metalne i drvne industrije i drugih oblasti privrede, a koje se provode u saradnji sa privrednim komorama, razvojnim agencijama i školama i poduzetnicima.

Za realizaciju planiranih aktivnosti na ovoj poziciji planirana su sredstva u iznosu od 8.000.000 KM, od čega iznos od 3.942.699 KM odnosi na prenesena obaveze iz prethodnih godina, a koje dopijevaju u 2022. godini, a 4.057.301 KM na nove projekte kojim će se pružiti podrška za 650 nezaposlenih osoba.

8.4. PROJEKAT PODRŠKE ZAPOSŁJAVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

Projekat podrške zapošljavanju u Bosni i Hercegovini se implementira uz podršku Svjetske banke/Međunarodne banke za obnovu i razvoj i njegov završetak je planiran u 2022. godini.

Vrijednost Projekta za Federaciju BiH za četverogodišnji period, koliko je trajanje ovog projekta, iznosi 25 miliona EUR, a nosilac projekta je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike.

Projekat je primarno orijentisan na ostvarivanje predviđenih ciljeva, te je povlačenje sredstava uvjetovano prethodnim ispunjavanjem utvrđenih zadataka iz četiri kategorije indikatora:

1. Povećanje zapošljavanja putem mjera aktivne politike zapošljavanja (6.000 mladih i 15.000 teže zapošljivih osoba);

2. Unapređenje dizajna programa aktivne politike zapošljavanja radi povećanja zapošljivosti (četiri modificirana dizajna programa aktivne politike zapošljavanja);

3. Jačanje funkcije posredovanja u zapošljavanju radi povećanja zapošljivosti (izrađen Pravilnik o evidencijama u oblasti zapošljavanja, povećan broj oglasa i uspjehnost posredovanja u zapošljavanju, te izrađeni individualni planovi zapošljavanja za najmanje 30.000 nezaposlenih osoba);

4. Unapređenje sistema upravljanja rezultatima i monitoringa (izrađen izvještaj o monitoringu mjere APZ, izrađen izvještaj o monitoringu trendova na tržištu rada i izrađen online portal preko kojeg se objavljuju podaci o trendovima na tržištu rada);

Indikatori iz prve i druge kategorije/komponente su izvršeni u cjelosti za četvereogodišnji period.

U 2022. godini se očekuje izvršenje zadataka za posljednje indikatore iz treće i četvrte kategorije.

- Jačanje funkcije posredovanja u zapošljavanju radi povećanja zapošljivosti

U 2022. godini očekuje se povlačenje sredstava u iznosu od 1,0 miliona EUR za unapređenje posredovanja i povećanje ove aktivnosti za 15%.

- Unapređenje sistema upravljanja rezultatima i monitoringa.

U okviru ovog indikatora, u 2022. godini očekuje se povlačenje sredstava u iznosu od 1,1 milion EUR za uspostavljen online portal s objavljenim podacima o trendovima na tržištu rada.

Također, u 2021. godini pokrenute su aktivnosti u vezi realizacije novog projekta pod nazivom *Projekat podrške zapošljavanju u Bosni i Hercegovini 2*, te se očekuje da će realizacija ovog trogodišnjeg projekta, također ukupne vrijednosti 25 miliona EUR započeti u 2022. godini sa glavnim fokusom na povećanje obuhvata nezaposlenih osoba programima aktivne politike zapošljavanja, posebno mladih i teže zapošljivih nezaposlenih osoba, kroz zapošljavanje u privatnom sektoru i samozapošljavanje tj. registraciju poslovnih djelatnosti.

Novim projektom bi se, pored sufinansiranja zapošljavanja naprijed navedenih kategorija nezaposlenih osoba, tražilo redovno praćenje trendova na tržištu rada i modifikacija dizajna programa u skladu s ocjenom uspjehnosti prethodnih programa.

9. ANALIZA TRŹIŠTA RADA U FEDERACIJI BIH

U skladu sa zakonskim odredbama i strateškim opredjeljenjima, u 2022. godini Federalni zavod za zapošljavanje planira da, u saradnji s kantonalnim službama za zapošljavanje, organizuje istraživanje potreba i kretanja na tržišta rada u Federaciji BiH. Pored anketiranja odgovarajućeg uzorka poslodavaca, pretežno iz privatnog sektora, radi dobijanja adekvatnih kvantitativnih i kvalitativnih podataka sa tržišta rada, po potrebi koristit će se i drugi izvori podataka. Za provođenje istraživanja koristile bi se dostupne baze podataka iz prethodnih ispitivanja tržišta rada kao i druge baze podataka relevantnih institucija. Na osnovu dobijenih rezultata izradit će se Izvještaj o istraživanju tržišta rada (analiza potreba i kretanja na tržištu rada u Federaciji BiH), a o tome bi se informisala stručna i šira javnost.

Analizom rezultata sagledalo bi se postojeće stanje na tržištu rada, kao i projekcije ponude i potražnje za radnom snagom, traženim zanimanjima radnika, potrebe za edukacijom radnika, kao i potrebe za uklađivanjem stručnog obrazovanja sa zahtjevima privrede. Također, u okviru ovih aktivnosti ispitalo bi se mogućnosti i potrebe za zapošljavanjem određenih ciljnih grupa nezaposlenih osoba, spremnost i potrebe poslodavaca u vezi organizovanja obuke za učenike, studente i nezaposlene osobe, te zadovoljstvo uslugama službi za zapošljavanje. Dobijeni rezultati iz ovog istraživanja će poslužiti i kao smjernice za provođenje adekvatnih mjera aktivne politike zapošljavanja. Također, Izvještaj o istraživanju tržišta rada (analiza potreba i kretanja na tržištu rada u Federaciji BiH) će se objaviti na web portalu www.fzzz.ba, te dostaviti kantonalnim ministarstvima obrazovanja i drugim relevantnim institucijama i organizacijama. U 2022. godini nastavlja se realizacija Projekta *Jačanje kapaciteta institucija tržišta rada unapređenjem metodologije istraživanja tržišta rada*, koji podržava Evropska unija, u sklopu kojeg će se dodatno razvijati ova aktivnost.

10. MONITORING I EVALUACIJA

Radi praćenja i ocjene učinka određenih mjera aktivne politike zapošljavanja i unapređenja njihove efikasnosti provodit će se aktivnosti monitoringa i evaluacije. U okviru vlastitih kapaciteta, ali i u saradnji s domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama, organizovat će se provođenje monitoringa (praćenje realizacije) i evaluacije (ocjena učinaka) za određene realizovane mjere aktivne politike zapošljavanja. Dio aktivnosti monitoringa nastaviti će se obavljati u saradnji s Jedinicom za implementaciju projekata pri Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike i to u dijelu praćenja realizacije aktivnosti predviđenih *Projektom podrške zapošljavanju* koji se realizuje u saradnji sa Svjetskom bankom. U sklopu projekta *Jačanje kapaciteta institucija tržišta rada unapređenjem metodologije istraživanja tržišta rada*, koji se realizuje uz podršku Evropske unije, između ostalog, planirano je unapređenje operativnosti sistema monitoringa i evaluacije i jačanje kapaciteta javnih službi za zapošljavanje u ovoj oblasti. U Analitičko-statističkom godišnjaku, prezentirat će se monitoring trendova na tržištu rada u Federaciji BiH koji će obuhvatiti osnovne indikatore za prethodne tri godine, te ostale podatke razvrstane po kantonu, spolu i stručnoj spremi i drugim parametrima kao što su broj zaposlenih i nezaposlenih, stopa zaposlenosti i nezaposlenosti, neto i bruto plaće po djelatnostima, broj prijavljenih i odjavljenih na evidenciji nezaposlenih, posredovanje u zapošljavanju, najbrojnija zanimanja na evidenciji nezaposlenih, najbrojnija zanimanja osoba brisanih s evidencije nezaposlenih, broj korisnika novčane naknade, zdravstvenog i penzijsko-invalidskog osiguranja i td.

11.ZAPOŠŁJAVANJE STRANACA

Zakonom o posredovanju u zapošļavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba regulirano je da je Federalni zavod za zapošļavanje nadležan za odobravanje zapošļavanja stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalnih službi za zapošļavanje, a u skladu sa Zakonom o zapošļavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj 111/12), Zakonom o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj 88/15), Procedurom za izdavanje radne dozvole od 6. 6. 2011. godine i Odlukom o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošļavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu, kojima su, između ostalog, definirani uvjeti i način izdavanja, te kvota radnih dozvola. Federalni zavod za zapošļavanje će i u narednom periodu Agenciji za rad i zapošļavanje BiH, na daljnje postupanje, blagovremeno dostavljati kvartalne i godišnje izvještaje o radnim dozvolama sa podacima razvrstanim po djelatnosti, kvalifikacijskoj strukturi, državi porijekla i dr. Uvažavajući negativne posljedice uzrokovane pandemijom COVID-19 ali i ostale faktore koji utiču na ovu oblast očekuje se da će u 2022. sva odobrenja biti urađena blagovremeno i u zakonskom roku.

12.JAČANJE KAPACITETA I STRUČNO USAVRŠAVANJE LJUDSKIH POTENCIJALA U FEDERALNOM ZAVODU ZA ZAPOSŁJAVANJE I KANTONALNIM SLUŽBAMA ZA ZAPOSŁJAVANJE

Federalni zavod za zapošļavanje će, u skladu sa strateškim opredjeljenjem, u 2022. godini nastaviti s aktivnostima na unapređenju i razvoju kapaciteta ljudskih potencijala. Posebnim programom utvrdit će se teme, dinamika, obuhvat, termini i vrsta edukacije radnika, kao i eventualni projekti i partneri s kojima bi se mogla organizovati određena edukacija.

Edukacije će se jednim dijelom organizovati u okviru vlastitih kapaciteta, dok će se drugim dijelom realizovati u saradnji s domaćim i stranim institucijama, projektima i organizacijama kroz radionice, radne i ekspertske posjete i tehničku podršku međunarodnih projekata (online, odnosno kroz organizaciju webinarâ). U cilju racionalizacije, efikasnog i efektivnog odvijanja procesa rada, a radi većeg obuhvata radnika, obaveza je radnika koji učestvuju u procesu određene edukacije da stečena znanja prenose drugim radnicima. U skladu sa svojim nadležnostima u okviru usklađivanja i koordinacije rada kantonalnih službi za zapošļavanje, Federalni zavod za zapošļavanje će periodično organizovati radno-edukativne sastanke radi osposobljavanja i usavršavanja, te razmjene znanja i iskustava u različitim oblastima koje se odnose na pružanja usluge nezaposlenim osobama i poslodavcima, ali i drugim oblastima djelovanja na tržištu rada.

Edukacije koje će se, u skladu s mogućnostim, organizovati za radnike Zavoda ali i za radnike kantonalnih službi za zapošļavanje odnosit će se na sljedeće oblasti: informacijske tehnologije; finansije i računovodstvo; pravna regulativa – zakonski okvir; analiza tržišta rada; monitoring i evaluacija mjera aktivne politike zapošļavanja; poslovno-socijalne vještine u radnom okruženju; sticanje osnovnih kompetencija za implementaciju novog modela savjetodavnog rada sa nezaposlenim osobama i poslodavcima; evropske integracije; javne nabavke i dr.

13. JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM (JIS)

Prema Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje je u obavezi da vodi i objedinjuje zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja koje su od interesa za Federaciju BiH, te da predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti.

Bitna aktivnost predviđena za 2022. godinu jeste nadogradnja JIS aplikacije i izgradnja neophodnih informatičkih i tehničkih alata sa ciljem omogućavanja razmjene podataka sa Poreskom upravom Federacije BiH u oblasti socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba (zdravstveno osiguranje i dokup staža) a koja je rezultat izmjena u standardnim klasifikacijama koje su u primjeni u Federaciji BiH.

U skladu sa planom održavanja za 2022. godinu planirane su sljedeće aktivnosti:

- osigurati tehničku podršku kako za nabavljene Oracle softverske tako i za Oracle hardverske licence;
- osigurati održavanje aplikativnog rješenja, izvještajnih mehanizama i mrežne opreme neophodne za nesmetano funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema;
- funkcionalno nadograditi aplikativna rješenja, uključujući i Web Portal Federalnog zavoda za zapošljavanje, kao i izvještajne mehanizme JIS-a, po potrebi i po zahtjevima službi za zapošljavanje i Svjetske banke;
- osigurati nesmetano korištenje antivirusnog softvera putem obnavljanja licenci koje omogućavaju redovni update baze sigurnosnih postavki antivirusnog softvera;
- osigurati nesmetan rad Cisco mrežnih uređaja firewall+IPS i router-a putem lokalne tehničke podrške i obnavljanje licenci na ovim uređajima koji omogućavaju implementiranje sigurnosnih postavki na pomenutim uređajima;
- osigurati specijaliziranu tehničku podršku koja je potrebna zbog specifične kompleksne konfiguracije JIS-a (Oracle Exadata, Oracle Database Appliance-ODA Oracle VM);
- provesti pripremne aktivnosti za unapređenje HW (hardware) komponenti JIS sistema;
- nastaviti započete aktivnosti na implementaciji novih verzija SW (software) platformi JIS sistema, prvenstveno baza podataka;
- nastaviti započete aktivnosti na implementaciji novih verzija standardnih klasifikacija (šifarnika) koji se koriste u JIS aplikaciji;
- osigurati održavanje dokument menadžment sistema.

14. SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA

Kao i prethodnih godina, i u 2022. godini, očekuje se nastavak saradnje sa međunarodnim i stranim institucijama i projektima u Bosni i Hercegovini, čiji interesi i nadležnosti obuhvataju oblast rada i zapošljavanja, socijalnog osiguranja, stručnog osposobljavanja, migracije radne snage, karijerne orijentacije, obrazovanja odraslih, preduzetništva i dr.

Ova saradnja će se naročito realizirati sa organizacijama i institucijama poput Svjetske banke, Delegacije Evropske unije u BiH, Evropske trening fondacije, Švicarske razvojne agencije, Vijeća za regionalnu saradnju, Međunarodne organizacije rada, Međunarodne organizacije za migracije, Razvojnog programa Ujedinjenih naroda, Američke agencije za međunarodni razvoj, Švedske razvojne agencije, Švicarske razvojne agencije i drugih internacionalnih i nacionalnih organizacija i razvojnih agencija.

Predstojeće aktivnosti će se u značajnoj mjeri bazirati na unapređenju mjera aktivne politike zapošljavanja, zatim na analizi dobrih praksi, jačanju kapaciteta u javnim službama za zapošljavanje kroz obuke, razmjenu iskustava s drugim institucijama, te učenje baziranom na (samo)procjeni i eksternoj procjeni.

15. UPRAVNI ODBOR

U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 41/01, 22/05, 9/08) Federalnim zavodom upravlja Upravni odbor koji ima sedam (7) članova. Predsjednika i članove Upravnog odbora imenuje i razrješava Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na način propisan zakonom.

Predsjednik i članovi Upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine. Djelokrug rada Upravnog odbora utvrđen je Statutom Federalnog zavoda za zapošljavanje, a način rada regulisan je Poslovníkom o radu koji je utvrdio i donio Upravni odbor Zavoda.

U pravilu sjednice Upravnog odbora održavat će se jednom mjesečno, a na kojima će se razmatrati pitanja i donositi odluke od značaja za poslovanje Federalnog zavoda.

16. KOORDINACIJA RADA KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE

Zakonska nadležnost Federalnog zavoda, između ostalog, jeste i da prati, usklađuje i koordinira rad kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba.

S tim u vezi redovno će se održavati sastanci direktora javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH na kojima će se usaglašavati aktuelna pitanja vezana za oblast zapošljavanja, materijalno-socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, te razmatrati realizacija programa aktivne politike zapošljavanja, a sve u cilju unapređenja koordinacije Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje.

17. INFORMISANJE I ODNOSI S JAVNOŠĆU

U 2022. godini Federalni zavod za zapošljavanje će nastaviti sa realizacijom aktivnosti na uspostavljanju kvalitetne i efikasne komunikacije i saradnje sa svim korisnicima usluga i partnerima putem savremenih komunikacijskih kanala u skladu sa Strategijom komuniciranja Federalnog zavoda za zapošljavanje za period 2021-2026. godina, koja predstavlja osnov za realizaciju aktivnosti u toj oblasti. Njen primarni cilj jeste uspostava odgovarajuće saradnja s medijima i širom javnosti s ciljem uspostavljanja što bolje i transparentnije komunikacije radi pozicioniranja Federalnog zavoda za zapošljavanje kao relevantne institucije u oblasti zapošljavanja i pouzdanog partnera na tržištu rada.

Kroz pripremu i plasiranje odgovarajućih podataka, vijesti i informacija nastaviti će se sa izgradnjom reputacijskog kapitala Federalnog zavoda za zapošljavanje i, generalno, javnih službi za zapošljavanje kao savjetodavnih ustanova i posrednika u zapošljavanju.

Po potrebi će se organizovati konferencije za medije na kojima će biti prezentovane aktivnosti i planovi Federalnog zavoda za zapošljavanje, a naročito povodom realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja.

Također, u 2022. godini planirane su aktivnosti na promovisanju web portala Federalnog zavoda za zapošljavanje s ciljem ukazivanja na određene funkcionalnosti kao što je mogućnost registracije poslodavaca, postavljanje oglasa za slobodna radna mjesta, postavljanje biografija nezaposlenih osoba itd., a posebno radi olakšavanja povezivanja poslodavaca i nezaposlenih osoba.

Kako bi se uspostavila adekvatna informiranost stručne ali i šire javnosti o kretanjima na tržištu rada nastaviti će se sa objavljivanjem mjesečnog Statističkog biltena, te jednom godišnje i Analitičko-statističkog godišnjaka Federalnog zavoda za zapošljavanje, kao i ostalih publikacija i izveštaja koji se odnose na istraživanje tržišta rada, realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja i druge aspekte djelovanja Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Proaktivno djelovanje sastavni je dio suvremenog pristup odnosima s javnošću, što podrazumijeva redovno informiranje javnosti o aktivnostima i rezultatima rada Federalnog zavoda za zapošljavanje, i to redovnim objavljivanjem saopštenja, obavijesti, najava događaja i aktivnosti, kao i pozitivnih priča o korisnicima usluga putem novinskih agencija, web portala Federalnog zavoda za zapošljavanje www.fzzz.ba i socijalnih mreža *Facebook i Instagram*.

Broj: 01/1-45-6143-1/21
Datum: 5.10.2021. godine

Predsjednik Upravnog odbora
Amir Šabačkić

